

1. Kodeks ponašanja u okviru sistema upravljanja usklađenošću

Lični integritet i bezbedno rasuđivanje su konstitutivne karakteristike koje omogućavaju ispravnu primenu naših usluga. Da bismo ostvarili ovaj cilj, neophodno je da svaki zaposleni (u daljem tekstu, radi pojednostavljenja, obuhvaćen zbirnim nazivom „Zaposleni“) bude upoznat sa pravilima od značaja za našu kompaniju i da je upoznat sa efektima i posledicama određenih radnji i odluka.

Ovaj Kodeks ponašanja takođe služi kao centralna smernica za pravilno ponašanje u svim pitanjima koja se odnose na našu kompaniju. Zahtev za pravno besprekorno ponašanje je obavezujuće formulisan u pisanoj formi i treba da posluži kao orijentacija zaposlenima, da li je neka radnja ili odluka dozvoljena ili ne. Takođe, vrednosti naše kompanije su deo ovog Kodeksa ponašanja.

Što se tiče detalja, Kodeks ponašanja je dopunjen posebnim direktivama i propisima. Da bismo nastavili da budemo uspešni, uspostavili smo sistem upravljanja usklađenošću koji nam pomaže da imamo ispravne stavove i procedure u skladu sa zakonskim i poslovnim zahtevima.

2. Principi i društvena odgovornost

Za nas je društvena odgovornost i kredibilitet pitanje angažovanja za održivu ekonomiju, obezbeđivanje društvenih i ekoloških standarda, kao i za društvo u celini. Stoga se za ova pitanja primenjuju jasni principi i standardi.

2.1 Ljudska prava i dečiji rad

Poštujemo međunarodno priznata ljudska prava i promoviramo poštovanje istih. Nećemo tolerisati ponašanje koje nije u skladu sa ovim vrednostima. U kompaniji ne prihvatamo zapošljavanje dece i mladih na crno.

2.2 Jednako pravo na šansu i zaštitu od diskriminacije

Promoviramo jednako pravo na šansu i izbegavamo diskriminaciju pri zapošljavanju, kao i u stimulisanoj i odobravanju mera obuke i razvoja. Sve zaposlene tretiramo na isti način, bez obzira na pol, godine, boju kože, kulturu, etničko poreklo, seksualni identitet ili orijentaciju, imaju li posebne potrebe ili pripadnost nekoj veri.

2.3 Poštovanje prava i zakona

Očekujemo da se svi zaposleni pridržavaju važećih zakona i propisa. Svi rukovodioci naše kompanije dužni su da budu upoznati sa vrednostima na kojima se zasniva naš odnos prema pravdi i zakonu. Oni se ponašaju kao uzori i usmeravaju zaposlene ka ponašanju koje je u skladu sa zakonom i pravilima.

2.4 Poštovanje društvenih standarda

Zajedno sa rukovodiocima zalažemo se da se prema svim zaposlenima postupa sa dostojanstvom i poštovanjem. Svi zaposleni moraju imati mogućnost da rade u okruženju bez fizičkih pretnji i psihičkog i seksualnog uznemiravanja. Po prijavi prekršaja postupamo u interesu žrtve i uz poštovanje potencijalnih svedoka, bez obzira na položaj i rang oštećenog.

Očekujemo da naši zaposleni stoje iza demokratskih principa.

Pridržavamo se zakona i upravljamo njima kako bismo obezbedili poštene uslove rada i zarade, radno vreme i zaštitu privatnosti.

U okviru pravne obuke podstičemo širenje profesionalnih sposobnosti zaposlenih sopstvenim merama edukacije i usavršavanja.

Takođe očekujemo od naših poslovnih partnera da se pridržavaju ekvivalentnih standarda u oblastima: ljudskih prava, poštovanja pravde, zaštite dece i mladih, tretmana zaposlenih, prava na jednake mogućnosti, zdravlja i bezbednosti na radnom mestu, zarada i socijalnih prava.

2.5 Zdravlje i bezbednost

Bezbednost i zaštita zdravlja na radu su sastavni deo procesa rada u našoj kompaniji.

Za svako radno mesto preduzimamo neophodne mere kako bismo izbegli nezgode i ugrožavanje zdravlja i obezbedili poštovanje propisa o bezbednosti i zdravlju na radu. Svaki menadžer ima obavezu da u tome podstiče svoje zaposlene.

Očekujemo od naših zavisnih preduzeća i svih koji sa nama sarađuju da se pridržavaju odgovarajućih standarda.

2.6 Zaštita životne sredine / Održivost

Kao kompaniji u oblasti upravljanja otpadom i reciklaže, zaštita životne sredine i klime, kao i efikasnost resursa su nam od velikog značaja.

Pridajemo veliki značaj izbegavanju ili smanjenju zagađenja životne sredine smanjenjem potreba za energijom i vodom, emisijama i otpadom.

Oslanjamo se na korišćenje ekološki efikasnih tehnologija i materijala za zaštitu životne sredine, ekonomičnost i ponovnu upotrebu.

Podržavamo održive poslovne prakse i ekološki svesne akcije naših menadžera i

zaposlenih.

Svaki zaposleni je odgovoran za pažljivo rukovanje prirodnim resursima i svojim individualnim ponašanjem doprinosi zaštiti životne sredine i klime.

Sa izveštavanjem o održivosti, pružamo sveobuhvatan pregled naših društvenih i ekoloških dostignuća. Ovo omogućava kupcima, zaposlenima, dobavljačima i drugim zainteresovanim licima da steknu predstavu o efektima poslovanja naše kompanije na društvo i životnu sredinu.

2.7 Upravljanje kvalitetom

Naš sistem upravljanja kvalitetom osigurava da proizvodi i usluge koje razvijamo i prodajemo ispunjavaju zahteve naših kupaca u svakom pogledu. Svaki zaposleni je odgovoran za zadovoljstvo svojih eksternih i internih kupaca.

Zajedno sa menadžmentom životne sredine i zdravlja i bezbednosti na radu, upravljanje kvalitetom se redovno eksterno sertifikuje kao deo našeg integrisanog sistema menadžmenta u skladu sa standardima evropske ISO norme.

3. Ponašanje u kompaniji

3.1 Ponašanje među osobama u kompaniji

Pridajemo veliki značaj činjenici da svi zaposleni održavaju međusobno poverenje koje karakteriše otvorenost i poštovanje. Aktivno se protivimo diskriminaciji, uznemiravanju i drugom ponižavajućem ponašanju prema zaposlenima.

3.2 Vrednosti kompanije

Delujemo u skladu sa našim vrednostima poštovanja, razmene i odgovornosti („mi smo jedno“).

Tretirajte jedni druge sa **POŠTOVANJEM**

Prilazimo jedni drugima sa radoznalošću i interesovanjem i prepoznajemo naše razlike. Prilikom susreta obraćamo pažnju na manire i ton i pretpostavljamo dobre namere. Prepoznajemo rezultate rada i učinka (drugih) i cenimo ih.

Održavajte međusobnu **RAZMENU**

Aktivno se povezujemo i odvajamo vreme da uspostavimo lični kontakt. Tokom interakcije, važno nam je da slušamo i postavljamo pitanja. Osiguravamo da se znanje i informacije prenose i primaju na blagovremeni i ciljani način. Otvoreni smo za promene, šaljemo impulse i razvijamo ideje.

Zajedno preuzimamo **ODGOVORNOST**

Pridržavamo se dogovora i obaveza i sprovodimo akcije definisane našom ulogom. Krećemo se u istom pravcu i aktivno oblikujemo **ZAJEDNO** sa posvećenošću i svešću o rešenjima. U našoj aktivnoj podršci i angažovanju vodimo računa o sopstvenim i spoljnim resursima.

Vrednosti poštovanja, razmene i odgovornosti obezbeđuju okvir i podršku našem zajedništvu u jednakoj meri. Ponašanje kolega i menadžera postaje očekivanije i predvidljivije. Svako može i treba da doprinese unapređenju međusobne saradnje.

3.3 Podržavamo PROMENE

Kroz jače umrežavanje, uvažavanje i odgovornu interakciju jedni s drugima i s resursima kompanije i nama kao ljudima, svakodnevno poslovanje, projekti i sukobi mogu se rešavati efikasnije, a to važi i za donošenje odluka.

Naše performanse poboljšavamo osećajem odgovornosti za celinu, nekomplikovanom razmenom i raznolikošću svojih talenata, koji su neustrašivi i imaju hrabrosti razviti i isprobati nove ideje.

3.4 Izbegavanje sukoba interesa

U našoj kompaniji poslovne odluke se donose u skladu sa interesima kompanije. Izbegavamo situacije u kojima bi naši lični ili finansijski interesi mogli biti u sukobu sa kompanijom.

Ako dođe do konfliktnih situacija, one se moraju rešiti u skladu sa zakonom i važećim smernicama kompanije.

3.5 Postupanje sa imovinom kompanije

Mi tretiramo i koristimo imovinu kompanije na odgovarajući i pažljiv način i štitimo je od gubitka, krađe i zloupotrebe. Materijalnu i nematerijalnu imovinu kompanije koristimo samo za korporativne svrhe, a ne za ličnu upotrebu, osim ako nije izričito dozvoljeno.

Naši zaposleni, zajedno sa svojim pretpostavljenim, dužni su da vrsta i obim službenih putovanja uvek odgovaraju svrsi putovanja. Uvek planiramo putovanja uzimajući u obzir vremenske i troškovne aspekte i pridržavamo se smernica za putovanja kompanije.

Kako bi se postigao najviši mogući stepen sigurnosti delovanja u tom pogledu, u našoj kompaniji vredi „Smernica za borbu protiv korupcije”, koja između ostalog reguliše mogućnost prihvatanja i dodele poslovnih prednosti i pogodnosti (npr. pozivnice, gostoprimstvo, događanja itd). Očekujemo da se naši zaposleni, kao i poslovni partneri, pridržavaju tamošnjih propisa.

4. Ponašanje u poslovnoj interakciji

4.1 Izbegavanje korupcije

Naša kompanija se zalaže za tehnološku kompetenciju, inovativnu snagu, fokus na kupca i motivisane, odgovorne zaposlene. Ovo je osnova našeg visokog ugleda i održivog ekonomskog uspeha među konkurencijom.

Korupcija ugrožava ove garancije uspeha i neće se tolerisati. Mito i drugi nepravedni uticaji na poslovne odluke za nas su neprihvatljiva sredstva za sticanje posla. Radije ćemo ostaviti posao nego prekršiti zakon.

Pozivamo svakog zaposlenog u našoj kompaniji da aktivno učestvuje u uspešnoj prevenciji korupcije u svojoj oblasti odgovornosti.

4.2 Pokloni, pozivnice i druge pogodnosti

Zabranjeno je prihvatanje ili odobravanje pogodnosti i beneficija (poklona, pozivnica i drugih pogodnosti) u neposrednoj materijalnoj ili vremenskoj vezi sa poslovnom odlukom. Takođe treba izbegavati pojavu nepravednog uticaja na poslovne odluke.

4.3 Donacije i sponzorstva

Sebe vidimo kao aktivnog člana društva i stoga smo uključeni na različite načine.

Doniramo i društveno se angažujemo na druge načine bez ikakvih očekivanja.

Ne smiju se davati donacije političkim strankama ili sa strankama povezanim fondovima ili institucijama.

Sponzorstva su moguća samo nakon prethodne pravne provere i uzimajući u obzir odgovarajuće usluge i protivusluge, kao i uz poštovanje internih smernica kompanije.

4.4 Rad sa institucijama i javnim službama

Kada radimo sa institucijama, uvek se ponašamo pošteno, transparentno i u skladu sa važećim zakonom.

U slučaju upita institucija ili drugih službi koji prevazilaze rutinska pitanja, uvek obaveštavamo odgovornog rukovodioca, a po potrebi i pravnu službu radi koordinacije narednih koraka.

4.5 Poštena konkurencija i antimonopolsko pravo

Posvećeni smo fer konkurenciji i poštovanju srodnih zakona.

Kršenja antimonopolskih propisa ugrožavaju naš uspeh i neće se tolerisati.

Menadžeri i zaposleni u našoj kompaniji ne dogovaraju se sa konkurentima, dobavljačima ili drugim kompanijama koje bi mogle neovlašćeno uticati na stanje tržišne konkurencije.

U slučaju sumnje, pravno odeljenje treba da bude uključeno u odluku.

4.6 Sprečavanje pranja novca

Poštujemo zakonske obaveze za sprečavanje pranja novca i ne učestvujemo u aktivnostima pranja novca. Svaki zaposleni je obavezan da pravna služba proverava da li ima neobičnih finansijskih transakcija, posebno onih u vezi sa gotovinom, što može dovesti do sumnje u pranje novca.

4.7 Zaštita intelektualne svojine

Što se tiče zaštite intelektualne svojine, pridržavamo se važećih zakona. Intelektualna svojina je zaštićena zakonom (npr. autorsko pravo, prava na žig ili patent) ili kao poslovna tajna.

Mi se toga pridržavamo. Međutim, pravna situacija često zavisi od specifičnosti pojedinačnog slučaja. Kada ste u nedoumici, u procenu uključujemo pravno odeljenje.

4.8 Finansijski integritet

Poslovne transakcije i poslovne evidencije naše kompanije moraju biti tačne i redovne. Sve poslovne transakcije, imovinu i obaveze evidentiramo i dokumentujemo u skladu sa zakonskim zahtevima.

Dokumenti relevantni za finansijsko računovodstvo ne smeju da sadrže namerno lažne ili obmanjujuće unose. Bilo kakav oblik manipulacije ravnotežom je zabranjen.

5. Poverljivost i komunikacija

Poslovne tajne naše kompanije su zaštićene i tretiraju se kao strogo poverljive.

Poslovne tajne obuhvataju sve dokumente koji nisu prikladni ili namenjeni za eksternu diseminaciju, npr. ugovori, nacrti ugovora, informacije o planiranju, finansijske informacije, informacije o ljudskim resursima, intelektualna svojina i sva druga poslovna razmatranja (poverljive informacije).

Interno, poverljive informacije stavljamo na raspolaganje samo onim zaposlenima koji se

njima bave.

Za digitalne, poverljive informacije moraju se koristiti posebni zaštitni mehanizmi. Prilikom slanja emajlova, obezbeđujemo da se poverljivi tekstovi i prilozi šalju samo ovlašćenim licima.

Ne prenosimo nikakve poverljive ili osetljive informacije kompanije na društvenim mrežama.

Prosleđivanje poverljivih podataka trećim licima moguće je samo ako je to u interesu kompanije i ako prosleđivanje ne krši zakonske ili ugovorne propise. Pre nego što takve poverljive informacije prosledite trećim licima, zaključak izjave o poverljivosti uvek mora biti proveren. Ako ste u nedoumici, potražite savet od pravnog odeljenja.

5.2 Komunikacija sa javnošću

Poštujemo pravo na slobodu izražavanja i zaštitu ličnih prava i privatnosti.

Svaki zaposleni treba da bude svestan da se i u privatnom životu može smatrati delom i predstavnikom naše kompanije. Stoga se pozivaju svi zaposleni da svojim ponašanjem i pojavljivanjem u javnosti održavaju ugled kompanije.

5.3 Izjave u marketingu i reklamiranju / izveštavanju

Uvek pružamo istinite informacije o našim uslugama u marketingu i oglašavanju. Netačne i obmanjujuće informacije mogu naštetiti našim klijentima i našoj reputaciji. Cenimo otvoreno i istinito izveštavanje i komunikaciju o poslovnim transakcijama kompanije sa investitorima, zaposlenima, kupcima, poslovnim partnerima, javnošću i državnim institucijama.

5.4 Zaštita podataka

Prilikom prikupljanja, čuvanja, obrade ili prenosa ličnih podataka (npr. ime, adresa, broj telefona, datum rođenja, itd.) zaposlenih, kupaca ili drugih trećih lica, obezbeđujemo najveću moguću pažnju i poštovanje važećih zakona i propisa. U slučaju sumnje, traži se savet službenika za zaštitu podataka kompanije.

5.5 Transparentnost informacija

Obezbeđujemo brzu i nesmetanu razmenu informacija u kompaniji. Podaci se tačno i potpuno prenose drugim ovlašćenim licima. Znanje relevantno za aktivnost ne sme se nepravredno uskratiti, falsifikovati ili selektivno prenositi dalje.

6. Implementacija i kontakt osoba

Aktivno podstičemo komunikaciju o pravilima na kojima se zasniva ovaj kodeks ponašanja.

Podstičemo naše zaposlene da otvoreno komuniciraju i razgovaraju o problemima. Dakle, zaposleni koji izražavaju zabrinutost za poslovanje kompanije u dobroj nameri nisu u nepovoljnom položaju.

Naši menadžeri imaju posebnu ulogu kao uzori i prva su tačka kontakta za pitanja o razumevanju propisa. U okviru svojih upravljačkih zadataka, sprečavaju neprihvatljivo ponašanje ili preduzimaju odgovarajuće mere da spreče kršenje pravila u svojoj oblasti odgovornosti.

Spoljni advokat i ombudsman je dostupan zaposlenima i poslovnim partnerima na dole navedenim kontakt podacima ako imaju bilo kakva pitanja u vezi sa ovim Kodeksom ponašanja ili ukazuju na kršenje zakona ili smernica.

Advokat i ombudsman postupaju poverljivo sa svim informacijama.

Možete ga dobiti preko sledećih kontakt podataka:

Usluge službenika za poštovanje zakona

7. Podrška odlučivanju

Ako niste sigurni da li je odluka u skladu sa politikom kompanije, sledeća pitanja mogu pomoći:

- Da li je moja odluka zakonita i u skladu sa pravilima kompanije?
- Mogu li da donesem odluku u najboljem interesu kompanije bez suprotstavljanja interesa?
- Mogu li da pomirim odluku sa svojom savešću?
- Mogu li lako da otkrijem odluku spoljnom svetu?
- Da li odluku može osporiti treća strana?
- Da li će moja odluka zaštititi dobru reputaciju kompanije?

Ako možete da odgovorite sa „da“ na sva pitanja, vaša odluka je verovatno opravdana.

Ako ste u nedoumici, obratite se određenoj kontakt osobi.